

INNSPILL

på NOSF oversettelse av IASPs smertedefinisjon 2020

29. mars 2023

Innhold

NOSFs oversettelseskomite - arbeid og metode	3
Oversettelsesmetode	3
Tillatelser	3
Bidragsyttere	3
Innspill på den norske smertedefinisjonen	5
Den engelske smertedefinisjonen og 6 nøkkelpunkter	6
Den oversatte norske smertedefinisjonen og 6 nøkkelpunkter	7
Referanser	8
Vedlegg 1 – IASP tillatelse og godkjenning	9

NOSFs oversettelseskomite - arbeid og metode

I mai 2022 startet Norsk Smerteforening (NOSF) opp arbeidet med å oversette International Association for the Study of Pain (IASP) sin nye definisjon av smerte og seks nøkkelpunkter fra 2020. NOSF oversettelseskomite har bestått av en gruppe språksterke klinikere og forskere fra NOSF styret, og en profesjonell fagoversetter.

Vi mener at dette er et viktig arbeid for å fremme forståelsen av smertebegrepet blant helsepersonell, pasienter og allmennheten i Norge.

Oversettelsesmetode

NOSF oversettelseskomite har gått grundig igjennom og diskutert fremgangsmåte og metode for oversettelsen. I forskningslitteraturen beskrives det ingen spesifikk oversettelsesmetode for medisinske definisjoner. Derfor satt oversettelseskomiteen sammen en metode som lånte elementer fra oversettelse av spørreskjema og medisinske termer.

Oversettelsesmetoden som er brukt for den norske oversettelsen av IASPs smertedefinisjon består av åtte trinn:

1. Konseptavklaring med representant fra IASP Task Force (Nanna Finnerup)
2. Fremoversettelse (fra engelsk til norsk) gjennomført av tre fremoversettere
3. Drøfting og sammenstilling av de tre fremoversettelsene til norsk IASP smertedefinisjon versjon 1 (v1)
4. Ekspertgruppevurdering av norsk IASP smertedefinisjon (v1)
5. Utarbeiding av norsk IASP smertedefinisjon versjon 2 (v2)
6. Innspill fra NOSFs medlemmer og andre interesserte på norsk IASP smertedefinisjon v2
7. Drøfting av innspill og utarbeiding av norsk IASP smertedefinisjon versjon 3 (v3)
8. Harmonisering, korrekturlesing og ferdigstilling av norsk IASP smertedefinisjon

Tillatelser

Tillatelse fra IASP til å oversette og utarbeide en offisiell norsk smertedefinisjon ble søkt om og godkjent per november 2021. Se vedlegg 1 for dokumentasjon.

Bidragstyttere

Fra IASP Task Force har professor Nanna Finnerup bidratt med kunnskap og diskusjon rundt begrepsavklaring i et digitalt møte holdt i juni 2022. Finnerup har også bidratt med verdifulle innspill og forklaringer underveis i alle trinn i oversettelsen. IASP Task Force sin artikkel fra 2020 (Raja et al.) er også brukt som grunnlag for forståelse av begreper i IASP smertedefinisjon.

NOSF oversettelseskomite har bestått av syv styremedlemmer i NOSF og en profesjonell fagoversetter:

- Randi Brendbekken (PhD, lege med spesialisering i fysikalskmedisin, rehabilitering, arbeidsmedisin)
- Felix Heckel (PhD, anestesilege)

- Tormod Landmark (PhD, psykolog)
- Tone Marte Ljoså (PhD, smertesykepleier/førstemanuensis, avdeling for smertebehandling OUS/Universitetet i Sørøst-Norge (USN))
- Pascal Löhr (PhD, anestesilege)
- Ane Sjøbu (fagoversetter i engelsk, Anes Tekstsmie, Stavanger)
- Ólöf Anna Steingrímsdóttir (PhD, fysioterapeut)
- Audun Stubhaug (leder for NOSF, professor, anestesilege)

Ekspertgruppen bestod av syv personer som representerte ulike fag, profesjoner og interesser, samt ulike smertemiljøer, landsdeler og dialekter i Norge:

- Svein Bergvik (Psykolog, PhD, førstemanuensis, UiT Norges Arktiske Universitet, Tromsø)
- Harald Breivik (Anestesilege, professor emeritus, Universitetet i Oslo/Oslo Universitetssykehus, Oslo)
- Kristin Eikeland (Lingvist/oversetter i Compendo, Stavanger)
- Anne Fryxelius (brukerrepresentant, fagsjef i Norsk Revmatikerforbund, Oslo)
- Alexandra Hott (lege, PhD, fysikalskmedisin og smerte, Sørlandet Sykehus, Kristiansand),
- Marte Pauline Skageset (sykepleier, seksjonsleder for seksjon for smertebehandling og palliasjon, Haukeland Universitetssykehus, Bergen)
- Astrid Woodhouse (fysioterapeut, PhD, førstemanuensis NTNU, Trondheim).

Tone Marte Ljoså har ledet NOSFs arbeid med oversettelsen av den norske IASP smertedefinisjonen.

Innspill på den norske smertedefinisjonen

Et av trinnene i oversettelsesarbeidet åpner opp for at medlemmer av NOSF og andre interesserte i smerte og smertebehandling (f.eks., helsearbeidere, pasienter, pårørende, forskere, akademikere, allmennheten) kan gi innspill på deres forståelse av den foreslåtte norske smertedefinisjonen og de seks nøkkelpunktene.

Vi ønsker å få innspillene digitalt og via Nettskjema. Her kan det gis innspill spesifikt på definisjonen og nøkkelpunktene, samt generelle innspill på slutten av skjemaet. Man kan velge å gi innspill anonymt eller med fullt navn. Vi ber også om informasjon om morsmål, profesjon/bakgrunn og landsdel, og dette er også frivillig å svare på.

Lenke til Nettskjema for innspill på NOSFs oversettelse av IASP smertedefinisjon:

<https://nettskjema.no/a/331247>

Frist for å gi innspill er 4 uker, og **onsdag 26. april 2023**.

Innspillene vil bli gjennomgått og diskutert i NOSF oversettelseskomite, og eventuelle endringer på bakgrunn av innspillene vil utføres før oversettelsen ferdigstilles.

Den engelske smertedefinisjonen og 6 nøkkelpunkter

PAIN

An unpleasant sensory and emotional experience associated with, or resembling that associated with, actual or potential tissue damage.

Six key notes:

- Pain is always a personal experience that is influenced to varying degrees by biological, psychological, and social factors.
- Pain and nociception are different phenomena. Pain cannot be inferred solely from activity in sensory neurons.
- Through their life experiences, individuals learn the concept of pain.
- A person's report of an experience as pain should be respected.
- Although pain usually serves an adaptive role, it may have adverse effects on function and social and psychological well-being.
- Verbal description is only one of several behaviors to express pain; inability to communicate does not negate the possibility that a human or a nonhuman animal experiences pain.

Hentet fra <https://www.iasp-pain.org/resources/terminology> (18.12.22).

Den oversatte norske smertedefinisjonen og 6 nøkkelpunkter

SMERTE

En ubehagelig sensorisk og emosjonell opplevelse som er forbundet med, eller likner opplevelsen forbundet med, faktisk eller potensiell vevsskade.

Seks nøkkelpunkter:

- Smerte er alltid en personlig opplevelse som i varierende grad er påvirket av biologiske, psykologiske og sosiale faktorer.
- Smerte og nocisepsjon er forskjellige fenomener. Smerte skyldes ikke utelukkende aktivitet i nociseptorer.
- Individuer blir kjent med hva smerte er gjennom sine livserfaringer
- En persons uttrykk for smerte skal respekteres
- Selv om smerte ofte er nyttig, kan den ha negativ effekt på fysisk, sosial og psykologisk funksjon og livskvalitet
- Verbal beskrivelse er bare én av mange måter å uttrykke smerte på. Manglende evne til å kommunisere utelukker ikke muligheten for at et menneske eller dyr opplever smerte.

Referanser

- Raja SN, Carr DB, Cohen M, Finnerup NB, Flor H, Gibson S, Keefe FJ, Mogil JS, Ringkamp M, Sluka KA, Song XJ, Stevens B, Sullivan MD, Tutelman PR, Ushida T, Vader K. The revised International Association for the Study of Pain definition of pain: concepts, challenges, and compromises. *Pain*. 2020 Sep 1;161(9):1976-1982. doi: 10.1097/j.pain.0000000000001939.

Vedlegg 1 – IASP tillatelse og godkjenning

PRESIDENT

Claudia Sommer, MD
Germany

PRESIDENT-ELECT

Catherine Bushnell, PhD
United States of America

PAST PRESIDENT

Lars Arendt-Nielsen
Dr. Med., PhD
Denmark

TREASURER

Michael Rowbotham, MD
United States of America

SECRETARY

Mary Cardoso, MBBS
Malaysia

COUNCILORS

Nadine Attal, MD, PhD
France

Sushma Bhatnagar, MD, MSc
India

Fiona Blyth, PhD
Australia

Margarita Calvo, PhD
Chile

Robert Coghill, PhD
United States of America

Allen Finley, MD, FRCPC, FAAP
Canada

Jordi Miro, PhD
Spain

Supranee Niruthisard, MD
Thailand

Romy Parker, PhD
South Africa

Serge Perrot, MD, PhD
France

Esther Pogatzki-Zahn
Prof. Dr. Med.
Germany

Andrew Rice, MB BS, MD
FRCP, FRCA, FFPMRCA
United Kingdom

Michele Sterling, PhD
MPHyT, BPhyt, FACP
Australia

Jennifer Stinson, RN-EC
MScN, PhD, CPNP, FAAN
Canada

Takahiro Ushida, MD, PhD
Japan

4 November 2021

Tone Marte Ljosaa
Postboks 4956 Nydalen Oslo, Oslo 0424 Norway

Dear Tone,

Thank you for contacting the International Association for the Study of Pain (IASP). We have received your copyright permission request to reproduce and translate the following terms:

Revised definition of pain

Nociception

Hyperalgesia

Allodynia

Hypoesthesia

Dysesthesia

Paresthesia

Multidisciplinary treatment

Interdisciplinary treatment

Unimodal treatment

Multimodal treatment

Neuropathic pain

Nociceptive pain

Nociplastic pain

Sensitization

Central sensitization

Peripheral sensitization

These terms will be translated and made available on the official website of the Norwegian Pain Society (NOSF).

PERMISSION IS GRANTED by the International Association for the Study of Pain® (IASP®) for nonexclusive print and electronic rights, limited to the above, contingent upon the return of a signed copy of this letter, and the conditions noted below:

1. Complete citation of the original source and inclusion of the following statement: "This term has been reproduced with permission of the International Association for the Study of Pain® (IASP). The term may not be reproduced for any other purpose without permission."
2. Alteration of the terms is **NOT** permitted.

Permission is granted for this use only. Please contact IASP to receive permission for other uses. By signing this form, you agree that your intent for reproduction is as stated above. Please return the signed form to IASP.

Tone Marte Ljosaa

Date 15. November, 2021

Anna Lombardo

Date 4 November 2021

IASP Secretariat • 1510 H Street N.W., Suite 600 • Washington D.C., USA 20005-1020
T +1 202.856.7400 • F +1 202.856.7401 • iasp-pain.org

IASP is a tax-exempt, nonprofit organization.